

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti pressiteade

Viin, 9. jaanuar 2015

Euroopa Liit vajab tõhusamalt suunatud ohvriabiteenuseid

Piisavate rahastatud ja tõhusalt suunatud ohvriabi on möödapääsmatu tagamaks, et kuriteoohvritele pakutav õiguskaitse on neile ka tegelikult kättesaadav ning nende õigused kaitstud. Täna avaldatavas esimeses tervikhinnangus Euroopa Liidus kättesaadavate ohvriabiteenuste kohta märgib Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA), et vaatamata edusammudele esineb paljudes liikmesriikides endiselt probleeme.

„Ohvritele peab abi olema kättesaadav enne kriminaalmenetlust, selle ajal ja ka pärast seda ning abi ei tohiks piirduda üksnes õigusabiga, vaid kannatanud peavad saama ka psühholoogilist ja emotsionaalset tuge,“ nendib FRA direktor [Morten Kjaerum](#). *„Kümne kuu pärast peavad Euroopa Liidu liikmesriigid olema oma siseriiklikesse õigustesse üle võtnud Euroopa Liidu direktiivi kuriteoohvrite õiguste kohta ja palju tööd on veel teha.“*

Aruandes esitab FRA mitu ettepanekut võimaluste kohta tagada ohvritele tõhusat abi kogu Euroopa Liidus, näiteks:

- Liikmesriigid peavad tagama suunatud abiteenuste (sealhulgas traumaabi ja nõustamisteenuse) osutamise erivajadustega ohvritele, näiteks puudega isikutele, seksuaalvägivalla ohvritele või kuriteo ohvriks langenud illegaalsetele immigrantidele.
- Liikmesriigid peavad täitma politseinike ja kohtutöötajate koolitamise kohustust nagu seda sätestab kuriteoohvrite õiguste direktiiv ning eraldama nende meetmete rakendamiseks lisavahendeid.
- Kõrvaldada tuleb bürokraatiast tulenevad takistused, et ka kohtumenetlustes osalevad ohvrid saaksid õigusabi samadel tingimustel nagu seda praegu pakutakse süüdistatavatele.
- Liikmesriikidel tuleb rakendada meetmed, mis aitakstagada, et ohvritele oleks kättesaadav teave nende õiguste ja pakutavate tugiteenuste kohta, samuti nende kaasust puudutav teave.
- Et julgustada rohkem ohvreid kuritegudest teatama, tuleb liikmesriikidel tagada, et teave ohvriabi kohta oleks viivitamatult kättesaadav kõigis ametiasutustes ja teenistustes, millega ohvrid kokku puutuvad, sealhulgas tervishoiuasutustes.

FRA on oma uuringutes korduvalt täheldanud, et oluline takistus, miks kuriteoohvrid ei saa täielikult realiseerida oma õigusi, on kuritegudest teatamata jätmine. Tõhusad ja praktilised ohvriabi süsteemid aitavad tõsta ohvrite usaldust

ametiasutuste vastu ja suurendada kuritegudest teatamise määra. Ilma selleta ei ole võimalik efektiivistada kuritegude uurimist ja süüdistuste esitamist. Selles valdkonnas on kuriteoohvrite direktiiv (millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded) oluline edasiminekuks. Liikmesriigid peavad direktiivi artiklid oma siseriiklikesse õigustesse üle võtma 16. novembriks 2015.

Ohvriabi on tihedalt seotud FRA uurimistegevusega teistes valdkondades, nt õiguskaitse kättesaadavuse, diskrimineerimise ja vihakuritegude teemal ning eelkõige ameti tähelepanekutega ulatuslikest küsitlustest selliste isikute seas, kellel on suurenenud risk langeda kuriteo ohvriks. Sellise töö tulemused on esitatud näiteks väljaannetes, mis käsitlevad [LGBT-isikuid](#), [juutidevastast diskrimineerimist ja vihakuritegusid](#) ja [naistevastast vägivalda](#).

Täna avaldatava aruande jaoks kogus FRA andmeid kõigist 28 EL-i liikmesriigist, et koostada ülevaade ja analüüs riikide tasandil kasutatavate menetlustekohta. Väljaandes nenditakse, et paljudele raskustele vaatamata on liikmesriikides tehtud mitmeid olulisi edusamme. Neist mitmed on loetletud aruande perspektiivikate tavadeall, näiteks järgmised:

- Mõnes liikmesriigis, näiteks Belgias, Eestis ja Soomes tegutsevad ohvriabiteenistused politseijaoskondade juures või nende vahetus läheduses, et ohvreid oleks lihtsam politseist edasi suunata.
- Mitmes liikmesriigis, sh Taanis, Poolas ja Ühendkuningriigis korraldatakse ohvriabiteenuste heaks korjandusi inimestelt, kes on kuritegudes süüdi mõistetud.
- Mõnes liikmesriigis, nt Hispaanias ja Rootsis, on välja töötatud tarkvararakendused, mis annavad teavet kohtumenetluse kohta ning pakuvad nõustamisteenuste asukoha- ja kontaktandmeid.

Aruandega saab tutvuda siin: [„Kuriteoohvrid Euroopa Liidus – ohvriabi ulatus ja olemus“](#)

Kuriteoohvrite õiguste direktiiv kuulub laiemasse ohvriõiguste õigusaktide paketti. Selle [kaks ülejäänud](#) õigusakti jõustuvad 11. jaanuaril 2015 ja nende eesmärk on tagada, et ühes liikmesriigis kaitset saanud ohver saaks samasugustel tingimustel abi ka teistes liikmesriikides.

Lisateave: media@fra.europa.eu

Tel +43 1 5803 0642

Märkused toimetajatele

- Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) ülesanne on anda tõenduspõhise nõu Euroopa Liidu ja riikide poliitikakujundajatele ning aidata nii kaasa sellele, et põhiõiguste arutelu ja poliitika on teadmispõhine ja selgemalt piiritletud.

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu [direktiiv 2012/29/EL](#), millega kehtestatakse kuriteohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded.